

Tímár Gábor

Isteni igazság

Tímár Gábor

Isteni igazság

ATHENAEUM

© Tímár Gábor, 2016

Minden jog fenntartva.

Kiadta az Athenaeum Kiadó,
az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.
1086 Budapest, Dankó u. 4–8.
Tel.: 1-235-5020
www.athenaeum.hu
www.facebook.com/athenaeumkiado
athenaeum@lira.hu

ISBN 978 963 293 580 5

Paul rossz idegállapotban ért az irodasátorhoz. Strauss egy csésze ersatz kávéét iszogatót, az írnök pedig a papírjaival volt elfoglalva.

– Meister! – szólt Paul. – Menjen ki és szívjon el egy cigarettát.

– Igenis! – felelte az írnök. Felállt, és elhagyta a sátrat.

– Nagy szarban vagyok, Kurt.

– Mi történt? Tetten értek?

– Fenét! Sokkal rosszabb. Egy szerencsétlen barom a második századból megszökött. Elkapták, halálra ítélték, és nekem kell holnap hajnalban a kivégzőosztagot vezényelni.

– Miért neked?

– Azért, mert a gárda tradíciója szerint a kivégzőosztagot mindig a legfiatalabb tiszt vezényli.

– Ez nem igaz. Jugoszláviában sok partizánt végeztünk ki. A tisztek sorsot húztak, hogy ki vezényelje a kivégzőosztagot.

– Az más. Egy partizánt akár fel is akaszthatsz, de egy katonát csak a szabályok szerint végezhetsz ki. Strauss vállat vont.

– Nem mindegy?

Paul leült az egyik székre, és maga elé meredt.

– Hogyan fogom kiválasztani az öt katonát? – kérdezte inkább magától.

– Önkénteseket ne is várj. Még akkor se, ha há-

romnapi eltávozással akarnád megvesztegetni őket. Sorshúzás útján kell kiválasztani a kivégzőosztatot.

– Százhusz ember nevét felírni, egy kalapba bedobni és valakivel kihúzatni nagyon soká tartana.

– Azt nem úgy kell csinálni – mondta Strauss.
– Az első szakaszban harmincnégy ember van. Mondasz nekem öt számot egy és harmincnégy között, aztán behívjuk Berger törzsőrmester urat, elkérjük tőle a névsort, és az az öt ember, akinek a sorsszámát leírtuk, lesznek a kivégzőosztag tagjai. Természetesen mindegyiknek kell adnunk három nap eltávozást. Legalább is Jugoszláviában ez volt a szokás.

– Nem rossz.

– Nos, halljuk a számokat!

Paul vett egy mély lélegzetet.

– Mondjuk, hat, tizennégy, huszonkettő... huszonhét és harmincegy.

Strauss felírta a számokat, és vett egy mély lélegzetet.

– Összeszedem ezeket a legényeket.

– Jó, tedd azt, én pedig a második szakasz embe-
reivel a lőtér mellett megépítem a doberdót. Gondolom, egy óra múlva készen leszünk.

– Mikor vesszük át az elítéltet? – kérdezte Strauss.

– Közvetlenül a kivégzés előtt – felelte Paul. – Addig a tábori csendőrök vigyáznak rá.

– Kár – mondta Strauss.

– Miért? Te talán hagynád megszökni?

Strauss vállat vont.

– Nem tudom. Ez a szerencsétlen marha azt csinálta, amit mindegyikünk szeretne: hazamenni.

Paul megépítette a kivégzéshez szükséges létesítményt, az úgynevezett doberdót. A kétméteres cölöpöt negyven centire beásták a földbe, és mögé két méter szélességben három sor homokzsákot raktak a teljes magasságban. Figyelni kellett, hogy öt méter távolságra vízszintes legyen a talaj, hogy a kivégzőosztagnak ne lefelé vagy felfelé kelljen lőnie.

Paul gyomra remegett, amikor elkészült a doberdóval. *Mi lesz itt holnap?*

Visszament a századirodába, és felsorakoztatta az öt katonát.

– Figyeljenek ide – kezdte. – Én sem örülök ennek a feladatnak, de a kivégzést valakinek végre kell hajtania. Sorsoltunk, maguk és én veszítettünk. Katonák vagyunk, a parancsot végre kell hajtani. Holnap reggel négy óra harminckor jelentkeznek itt, a századirodában. Fegyvert nem hoznak magukkal. Addig fel vannak mentve minden foglalkozás alól, a kivégzés után pedig kapnak három nap eltávozást. Végeztem! Lelépni!

Pault csapongó gondolatai nem hagyták pihenni. Egyik pillanatban úgy érezte, hogy a hadbíróság he-

lyesen döntött, amikor elítélte Böhm tizedest és elutasította kegyelmi kérvényét. *De a tízparancsolat azt mondja, ne ölj*, vitázott saját magával. *Az anyaszentegyház szerint jogos ölni önvédelemből, de kit támadott meg Böhm? Senkit! Jogtalan a halálos ítélet! Viszont, ha a többiek vállalják a haza szolgálatát, miért akart Böhm kibújni a kötelezettsége alól?*

Egész éjjel az a gondolat gyötörte, hogy másnap valakit meg fog ölni, akit talán nem lenne szabad kivégezni. Tudta, hogy ha a kivégzőosztag nem öli meg az elítéltet azonnal, neki mint a parancsnoknak kell a pisztolyával befejezni az aktust. Nézte a menyegyzetet, miközben birkózott benne az emberség és a kötelesség – lelkére súlyos nyomás nehezedett. A gondolatok forgószélként kavarogtak az agyában, és már-már megváltásként hatott, amikor négy óra-kor megszólalt a vekker.

Előző este Frau Müller kikészítette Paul reggelijét a konyhaasztalra: egy vastag szelet parizert, házi-kenyeret, lekvárt és egy nagy pohár almalevet. Bár nem volt étvágya, az utolsó morzsát is elfogyasztotta. Ezután felvette a köpenyét, felcsatolta a pisztolytáskáját, és elindult a körlet felé.

A századirodában Strauss és az öt ember már várta. – Örmester úr – mondta Paul hivatalos hangon. – Vigye a kivégzőosztagot a fegyverraktár elé, és ott várjanak meg engem!

Paul is elvezethette volna katonáit a raktárhoz, de az idegességtől a térde annyira remegett, hogy le kellett ülnie néhány percre. *Ez az a pont, amikor a legtöbb ember vagy rágyújt, vagy meghúzza a flaskáját. És ilyenkor kezd dohányfüggővé, vagy alkoholistává válni valaki.* Ökölbe szorította a kezét, lehajtotta a fejét, és mély lélegzeteket vett, hogy visszanyerje lélekjelenlétét. Miután egy kicsit lehiggadt, Paul felállt és gyors léptekkel a fegyverraktárhoz sietett. A katonák és Strauss ott várakoztak.

– Őrmester úr! Menjen be a fegyverraktárba – parancsolta. – Válasszon ki öt vadonatúj puskát, és töltsse meg őket ezekkel a töltényekkel! – A zsebéből kivett négy éles- és egy vaktöltényt. – Utána tegye a puskákat egy fegyverállványra, és jöjjön vissza ide.

– Értettem – válaszolta Strauss.

Paul a katonáihoz fordult.

– Erre azért van szükség, hogy később egyiküket se lehessen gyilkosság miatt perbe fogni. Senki sem fogja tudni, kinek a puskájában volt a vaktöltény. Ezért, amikor az őrmester úr befejezte a puskák töltését, maguk egyenként bemennek a raktárba, az állványról felvesznek egy-egy puskát, a závarzatot nem nyitják ki, és kijönnek ide. Az őrmester úr itt marad, a kivégzésnek még a közelébe sem mehet. Miután befejeztük ezt a kellemetlen feladatot, visszajövünk

ide, önök egyenként visszateszik a fegyverüket az állványra. Ezután az őrmester úr megtisztítja a puskákat, és visszateszi őket a többi új fegyver közé. Világos?

Senki sem válaszolt.

– Őrmester úr, készítse elő a fegyvereket!

– Igenis – mondta.

Paul gyomra kavargott, a szájában érezte a rezes ízt, a pánikroham jelét. Ismét mély lélegzeteket vett, és elfordult az embereitől.

Pár perc múlva Strauss kijött és vigyázzba vágta magát.

– Hadnagy úr, alázatosan jelentem, a fegyvereket előkészítettem.

– Köszönöm, Őrmester úr.

– Kivégzőosztag, vigyázz! Egyenként kihozni a fegyvereket!

A katonák egyesével bementek a raktárba, és mindegyik kihozott egy-egy puskát, utána visszaállt a sorba.

– Vállra! – kiáltotta Paul. – Jobbra át! Menet! Utánam, indulj!

A kivégzőosztag elindult. Paul térdei remegtek, és egész úton attól rettegett, hogy nem tudja legyalogni a közel kétszáz métert a doberdóhoz. Még sötét volt, amikor odaértek. Egy petróleumlámpa mögött ott ült Weiss, előtte a kisasztalon egy dosz-sziéval.

Paul a kivégzőosztagot a helyére vezette, és megálljt parancsolt. Aztán ismét a sor elejére állt, és elkiáltotta magát:

– Jobbra át! Fegyvert lábhoz! Pihenj!

Ezután Weisshez sietett, és összecsapta a bokáját.

– Százados úr, alázatosan jelentem, a kivégzőosztagot felvezettem – mondta nyugodt hangon.

– Köszönöm, Hadnagy úr.

Amikor egy vékony, vörös csík jelent meg a látóhatár alján, a megbilincselte Böhm tizedes két tábori csendőr között megérkezett. Követte az orvos, a pap és egy hadbíró hadnagy.

Az egyik tábori csendőr Weisshez lépett, és vigyázzba vágta magát.

– Százados úr, alázatosan jelentem, Johann Böhm tizedest kivégzésre átadjuk az első zászlóaljnak.

– Huber hadnagy úr, vegye át az elítéltet.

– Igenis – felelte Paul, és a tábori csendőrökhöz lépett.

– Átveszem az elítéltet.

A két tábori csendőr Böhm tizedest a doberdóhoz vezette, a derekát kötéllal az oszlophoz kötötte.

A hadbíró hadnagy pedig egy papírlapot tartott Paul elé.

– Itt írja alá, Hadnagy úr!

Paul remegő kézzel aláírta.

A tábori csendőr átadta Paulnak a bilincs kulcsait, mindketten tisztelegtek, csináltak egy kemény hát-

raarcot, és a hadbíró hadnagy vezetésével elvonultak. Paul Weisshez fordult.

– Százados úr, alázatosan jelentem, az elítéltet átvettem!

– Köszönöm, Hadnagy úr – mondta.

Weiss megköszörülte a torkát, felállt, és bizonytalan hangon felolvasta a hadbíróóság ítéletét. Végül, mintha őt ítélték volna halálra, körülnézett és folytatta: – Mivel a kegyelmi kérvényt elutasították, hadnagy úr, teljesítse a kötelességét!

– Igenis! – csattant fel Paul. Meglepte, hogy lelkiállapotának semmi jelét nem lehetett a hangjából kihallani.

Odalépett a tizedeshez, és levette a kezéről a bilincset.

– Bocsásson meg nekem – mondta Böhmnek.

– Most elengednek? – kérdezte a tizedes.

Paul szomorúan megrázta a fejét, mire Böhm arca eltorzult. Látszott rajta, hogy kezdi érteni a helyzetét.

– Tehát nincs kegyelem?

Paul ismét megrázta a fejét.

– Elutasították.

– Rohadt náci gyilkosok vagytok! – mondta Böhm.

– Te még elengedhetnél...

– Nem tehetem meg. Katona vagyok – felelte Paul.

– A parancsot teljesítenem kell.

– Dögölj meg! – sziszegte Böhm. – Életed végéig kísértetni foglak.

– Akar a tisztelendő úrral még pár szót váltani? – kérdezte Paul.

– Menjetek a fenébe! – mordult fel Böhm.

Paul kivette a zsebéből a már előkészített csomag cigarettát, és felajánlotta Böhmnek. A tizedes kivett egyet, és a szájába vette. Paul remegő kezével alig tudta meggyújtani a gyufát.

Böhm szívott egy nagy slukkot, és a füstöt Paul arcába fújta.

– Gyilkos! – mondta halkan.

Paul nem válaszolt. Csendben kivárta, míg az elítélt elszívja a cigarettát. Elővette a fekete kendőt, és felajánlotta Böhmnek, hogy beköti a szemét.

– Nem szükséges – mondta a tizedes. Úgy látszott, megbékélt és elfogadta a megváltoztathatatlant.

– Jól célozzatok! – kiáltotta a kivégzőosztagnak.

– Bocsássa meg Isten a vétkeidet – mondta Paul az előírásoknak megfelelően. Csinált egy hátraarcot, és elindult a kivégzőosztag felé.

– A tiédet nem fogja megbocsátani. Égni fogsz a pokolban! – kiáltott utána Böhm.

Paul a kivégzőosztag jobb szárnyán csinált egy jobbraátot, majd elkiáltotta magát: – Kivégzőosztag, vigyázz! Cél! Tűz!

Az öt puskalövés egynek hangzott. Böhm teste hátrahanyatlott, megrándult és előrebukott. A test mozdulatlanul, groteszkül lógott a kötélén.

– Fegyvert lábhoz! Pihenj! – vezényelte Paul.

Az orvoshoz fordult.

– Doktor úr, kérem, vizsgálja meg az elítéltet!

A szabályok szerint elővette a pisztolyát, és megvizsgálta. A keze remegett, és alig tudta a feladatot végrehajtani. Amint visszatette a fegyvert a táskájába, vett egy mély lélegzetet. *Uram, engedd, hogy halott legyen*, fohászzkodott csendben.

A pappal és az orvossal odamentek Böhmhöz. Paul szándékosan félrenézett – nem akarta látni a holttestet. Az orvos sztetoszkópját Böhm mellére tette.

– Ez az ember halott – mondta.

– Köszönöm, doktor úr – felelte Paul megkönnyebbülten, és határozott léptekkel Weisshez ment.

– Százados úr, alázatosan jelentem, a hadbíróóság ítéletét végrehajtottam.

– Köszönöm, Hadnagy úr – felelte Weiss. – Léptesse le a kivégzőosztagot.

– Igenis!

Paul ismét csinált egy kemény hátraarcot, a kivégzőosztaghoz fordult, és elkiáltotta magát:

– Kivégzőosztag, vigyázz! Fegyvert vállra! Jobbra át! Menet, utánam! Indulj!

A fegyverraktár előtt Strauss átvette a puskákat, és mindegyik embernek odaadta a kimenőjegyét. A puskákat bevitte a raktárba, és azonnal kijött.

Paul sóbálvánnyá meredve állt, és szótlánul nézett maga elé.

– Kemény legény vagy – mondta Strauss. – Nem sokan tudták volna ezt végigcsinálni.

– Nem hittem, hogy sikerülni fog – felelte Paul re-
megve. Odalépett a falhoz, és kihányta a reggelijét.

Könnyekek csorogtak le az arcán, a válla rázkódott a zokogástól.

Szerencsétlen gyerek, gondolta Strauss.

– Még jó, hogy csak én látlak ebben az állapot-
ban – mondta ki hangosan is.

– Igazi barát vagy, Kurt – köhögte Paul. Kiegye-
nesedett, és letörölte a könnyeit. – Most már túl va-
gyok a tűzkeresztségen.

– Kérsz egy snapszot? – kérdezte Strauss és elő-
húzta a flaskáját.

– Köszönöm, nem. Nem akarok alkoholista lenni.

– Megértelek – bólintott Strauss. – Most mit akarsz
csinálni?

– Hazamegyek, megfürdöm, és megpróbálok alud-
ni egyet. – Jó ötlet.